Dziś: Sport i Wychowanie Fizyczne

Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVI. Poniedziałek, 4 marca 1935 r. Nr. 62

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 73. | P.K.O. 302.712 | Opłata poczt. niszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową ZŁ. 2.50

Pokojowe oświadczenie Hitlera

przyjęte z nieufnością we Francji

PARYŻ, 3. 3. Prasa przepełniona jest komentarzami o wygłoszonym przez Hitlera przemówieniu z powodu ostatecznego wcielenia Zagłębia Saary do Rzeszy Niemieckiej.

Przyznać należy, że pokojowe oświadczenia kanclerza niemieckiego pod adresem Francji **nie doznały zbyt gorącego przyjęcia na łamach dzienników francuskich.** Niemal we wszystkich komentarzach **przebija nuta nieufności.** Nawet pisma radykalne, wypowiadające się stale za zbliżeniem francusko - niemieckiem, występują z dość ostrą krytyką pacyfistycznych wynurzeń Hitlera.

Adolf Hitler — pisze „Ere Nouvelle", urzędowy organ stronnictwa radykalno - socjalistycznego — oświadcza niby, że z chwilą zlikwidowania kwestji Zagłębia Saary nic już nas więcej nie dzieli. Chcielibyśmy bardzo, aby tak było w rzeczywistości. Niestety, zmuszeni jesteśmy stwierdzić, że **Niemcy starannie unikają wszystkiego, co zdolneby było wzmocnić pokój,** powrócić zaufanie rozwiać gromadzące się niepokoje i zapewnić bezpieczeństwo. Jeżeli Rzesza niemiecka chce żyć w spokoju, to dlaczego tak gorączkowo zbroi się, dlaczego zwalcza pakt wschodni, który, jeżeli obce jej są zamiary agresywne, nie stanowi bynajmniej groźby przeciw niej skierowanej, lecz ofiaruje jej, owszem, te same gwarancje bezpieczeństwa, co i innym mocarstwom, które pakt ten podpisać mają.

Ta sama nuta nieufności brzmi w komentarzu konserwatywnego „Journal des Debats".

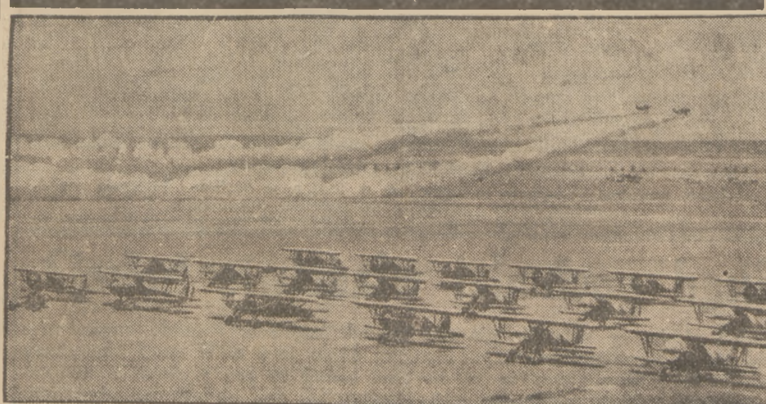
W niektórych krajach — pisze ten dziennik — a nawet i w pewnych środowiskach francuskich utarło się przekonanie, że całe niedomaganie Europy pochodzi z przesadnej nieufności Francji wobec Niemiec. Jest to w wysokim stopniu fałszywa ocena sytuacji międzynarodowej. **Niema w rzeczywistości konfliktu francusko niemieckiego.** Istnieje natomiast **stała groźba, wisząca od strony Niemiec nad wszystkiemi wolnemi krajami, a przedewszystkiem nad Francją,** która, jak to jasno wypowiedział Hitler w swej książce „Mein Kampf", należy przedewszystkiem zgnieść, aby Niemcy mogły zapanować nad całym światem.

Dlatego też wszystkie kraje, nie hołdujące pangermanizmowi, powinny pragnąć gorąco, aby Francja, stanowiąca ośrodek opierania się przemocy tego ostatniego, była silna duchowo i militarnie.

ROZCZAROWANIE W NIEMCZECH.

BERLIN, 3. 3. Głosy francuskie o wczorajszej mowie Hitlera w Saarbrucken, które notują się tu gorliwie nie wywołały tu dodatniego wrażenia, a przyniosły raczej zawód. Wogóle postawa Francji po zwycięskim dla Niemiec wyniku plebiscytu w Saarze wywołała tu rozczarowanie.

Niemcy oczekiwały, zdaje się, że po usunięciu tego ostatniego konfliktu, za jaki uważały one sprawę Zagłębia Saary, porozumienie z Francją nadejdzie bardzo rychło. Tymczasem dotychczas jeszcze go niema i nie zanosi się na to. Wyrazem zawiedzionych nadziei niemieckich jest komentarz jednego z dzienników, który, nawiązując do odgłosów prasy francuskiej o mowie wczorajszej Hitlera, stwierdza, **że niestety brak dotychczas jeszcze ze strony Francji szerokiego gestu w podejściu do sprawy porozumienia francusko-niemieckiego, jakiego można się było spodziewać po załatwieniu problemu Saary** i po kilkakrotnie czynionych przez Niemcy gestach w tym kierunku. Lecz Francja tak zaplątała się w zarzuconą przez siebie sieć polityki europejskiej, że straciła zrozumienie dla porozumienia z najbliższymi sąsiadami.

SZTUCZNE CHMURY OSŁANIAJĄ MANEWRY LOTNICZE

Na amerykańskiem lotnisku wojskowem March Field koło Los Angeles odbył się start samolotów zamaskowany sztucznemi chmurami.

Wyjazd Polakiewicza

ZAGRANICĘ.

WARSZAWA, 3.3. (tel. wł.) Usunięty z BB poseł Polakiewicz zamierza obecnie po złożeniu mandatu poselskiego, opuścić kraj i wyjechać na dłuższy okres czasu zagranicę.

Jak słuchać, pobyt dr. Polakiewicza zagranicą obliczany jest na okres 2 lat.

W związku z postanowionym wyjazdem zagranicę, oczekiwać należy rezygnacji dr. Polakiewicza ze wszystkich stanowisk, zajmowanych w pracy publicznej.

Kiepura udekorowany

„LEGJĄ HONOROWĄ"

Jak donosiliśmy wczoraj, znakomity nasz tenor Jan Kiepura wystąpił w piątek w Operze Komicznej w Paryżu w „Tosce", odnosząc wielki sukces.

W przerwie między 1 a 2 aktem „Toski" delegowany przez rząd dyrektor opery p. Ghensi, udekorował znakomitego śpiewaka orderem „Legji Honorowej" nadanym mu przez kilkoma miesiącami przez prezydenta republiki francuskiej. Wręczenie odznaczenia miało niezwykle uroczysty charakter i odbyło się na otwartej scenie wobec całego zespołu oraz zaproszonych gości po uprzedniem wygłoszeniu kilku przemówień. Publiczność zgotowała Kiepurze żywiołową owację.

„Tosca" oraz uroczystości związane z wręczeniem „Legji Honorowej" Kiepurze transmitowane były przez wszystkie radjostacje francuskie.

STAN WOJENNY W GRECJI

Wyspa Kreta opanowana przez buntowników.

PARYŻ, 3. 3. Korespodent agencji Havas donosi z Aten: Krążowniki opanowane przez zbuntowanych przybyły do Lasude na wyspie Krecie. Dotąd brak jest dokładnych wiadomości o rozwoju wypadków na wyspie. W Atenach panuje spokój. W **całym kraju zaprowadzono stan wojenny.** Dzienniki opozycyjne nie wychodzą. Minister marynarki podał się do dymisji. Na jego miejsce został mianowany admirał Domsmanis. Gen Mataxas wszedł do gabinetu jako minister bez teki. Rada ministrów postanowiła **zmobilizować wszystkie okręty wojenne** które zostały wierne rządowi i wysłać je przeciw rebeljantom

Hydroplany wojskowe otrzymały **rozkaz rozpoczęcia bombardowania statków wojennych, opanowanych przez zbuntowaną załogę.** Utworzona została nadzwyczajna rada wojenna. W poniedziałek zaaresztowani buntownicy **staną przed sądem wojennym** od którego wyroku nie przysługuje im prawo apelacji. W stosunku do deputowanych i polityków opozycyjnych zastosowano areszt zapobiegawczy. Kilku przywódców opozycji zdołało się ukryć.

PARYŻ, 3.3. (PAT). Agencja Havasa donosi z Aten: Wszelka komunikacja **z Kretą została przerwana.** Wobec braku jakichkolwiek wiadomości od gubernatora wyspy zachodzi obawa, że **Kreta została całkowicie opanowana przez buntowników.**

VENIZELOS ZA REBELJANTAMI

LONDYN, 3.3. (PAT). Agencja Reutera donosi z Aten, że Venizelos **opowiedział się za rebeljantami.**

Dotychczasowe rewizje przeprowadzone w mieszkaniu Venizelosa doprowadziły do znalezienia pewnej ilości karabinów, granatów, 2.000 nabojów karabinowych oraz obfitej korespondencji, kompromitującej Venizelosa.

ATENY, 3.3. (PAT). Minister wojny gen. Condilis udał się do Salonik. Rokowania z powstańcami, jak dotąd nie dały żadnych rezultatów. Według krążących tu pogłosek **Venizelos wezwał ludność Krety do zbrojnego wystąpienia przeciw rządowi.**

MOBILIZACJA DWÓCH ROCZNIKÓW

ATENY, 3.3. (PAT). Minister Maximos podał się do dymisji. Tekę po nim objął premjer Saldaris. Rząd ogłosił **mobilizację dwóch roczników marynarki i dwóch armji lądowej.** Dzienniki donoszą o wybuchu dynamitu przed mieszkaniem ministra wojny Condilisa. Wybuch nie wyrządził żadnych szkód. Według innych pogłosek koło mieszkania ministra Condilisa doszło do strzelaniny.

Rząd grecki zwrócił się z odezwą do ludności, zapewniającą ją, że bunt zostanie za wszelką cenę stłumiony.

Rozmowy polsko-włoskie

o węglu polskim dla Włoch

RZYM, 3.3. — W związku z rozmowami, prowadzonemi w ministerstwie korporacyj przez radcę handlowego ambasady polskiej Mazurkiewicza ustalono, że import węgla do Włoch odbywać się będzie bez ograniczeń do czasu porozumienia obu rządów na temat dekretu.

W poniedziałek dnia 4 b.m. zbierze się włoska komisja międzyministerjalna, która opracuje ostateczne propozycje celem przedstawienia ich rządowi polskiemu.

Ukończenie śledztwa

w sprawie zabójstwa ś. p. min. Pierackiego

WARSZAWA, 3.3. (Tel.wł.). Prowadzący śledztwo pod nadzorem prokuratora Sądu Apelacyjnego p. Rudnickiego w sprawie zamordowania ś. p. ministra spraw wewnętrznych Bronisława Pierackiego, wiceprokurator p. Witoński ukończył w tych dniach dochodzenia w tej sprawie i przystąpi obecnie do zredagowania aktu oskarżenia.

Należy spodziewać się, iż akt oskarżenia w pierwszych dniach kwietnia b.r. bedzie już gotowy. Akt ten skierowany będzie już przeciwko pięciu uczestnikom morderstwa. Jak wiadomo już z oświadczenia ministra sprawiedliwości p. Michałowskiego w Sejmie, przed sadem nie stanie bezpośredni zabójca ministra, ponieważ udało mu się ujść zagranicę, gdzie dotychczas przebywa. Do odpowiedzialności pociągniętych będzie tylko pięciu jego bezpośrednich pomocników. Staną oni przed warszawskim Sądem okręgowym przypuszczalnie już w połowie maja roku bieżącego.

Międzynarodowy konkrsu

SKRZYPCOWY.

WARSZAWA, 3. 3. (PAT). W niedzielę popołudniu w sali Filharmonji odbyło się uroczyste otwarcie międzynarodowego konkursu skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego, zorganizowanego pod wysokim protektoratem p. prezydenta R. P. W konkursie biorą udział przedstawicie kilkunastu państw.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

NARCIARSTWO

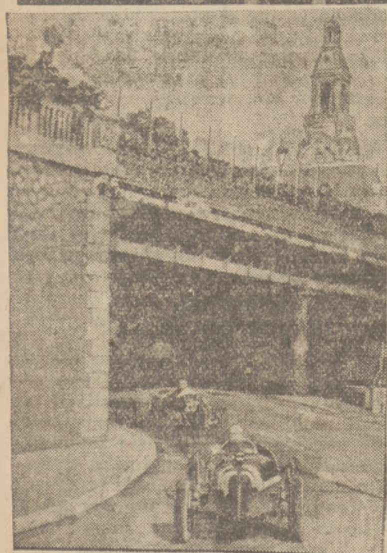
Sportem, który zdobył sobie szerokie uznanie wśród sportowców i turystów jest narciarstwo. W Polsce przeważa narazie drugi rodzaj sportu tj. narciarstwo turystyczne, uprawiane na dużą skalę w dzisiejszych czasach. Sam sport narciarski nie jest sportem starym, ale jeśli chodzi o przeszłość historyczną nart, to sięga ona, jak wykazały badania, okresu kamiennego, gdzie używano zwyczajnych ciężkich płoz w rodzaju dziesiejszych nart. Późniejsze wzmianki o nartach spotykamy w legendach norweskich, które świadczą o potrzebie środków lokomocji po zaspach śnieżnych. Dopiero w XVIII w. jazda na nartach przyjmuje formę sportową, początkowo o prymitywnej technice, później po przyjęciu sportu narciarskiego przez Europę środkową, technika narciarska doszła do dzisiejszej akrobacji. Jednak sztuka narciarstwa pozostanie przy Skandynawji tak, jak hokej przy Kanadzie i stąd wywodzi się ta hegemonja narciarzy skandynawskich nad europejskimi. Nie dowodzi to, żeby klasa zawodników europejskich była tak niska, owszem w niektórych konkurencjach śmiało możemy rywalizować z najlepszymi Norwegami, Finnami, czy Szwedami. Jeśli weźmiemy np. nasze narciarstwo reprezentacyjne, to zauważymy, że klasa czołowych skoczków jest równa najlepszej klasie norweskiej i nasi skoczkowie cieszą się dobrą opinją w kołach fachowych, a zajęcie IV miejsca w mistrzostwach F. I. S.-u przez Marusarza jest może krzywdą dla niego, gdyż zawodnik ten zadziwiał wprost swoją brawurową jazdą i pewnością skoku. Jeśli nasza pozycja w skokach sięga czoła, to w biegach zostajemy zawsze daleko w tyle. Wykazały to ostatnie zawody F.IS. w których nie odegraliśmy, poza skokami, żadnej roli. W sztafecie 4×10 km. wyprzedzili nas nietylko zawodnicy „północy" ale nawet Czesi i Niemcy, którzy zawsze byli przez nas pokonywani. Również w biegu na 18 km. do kombinacji wykazaliśmy brak wytrzymałości i najlepsi kombinatorzy Czech i St. Marusarz zajęli dalekie miejsca (71 i 93) i niełada sztuki dokazali zajmując dobre miejsca w kombinacji, zawdzięczając to tylko świetnym skokom.

Ogólny bilans naszych występów— na F. I. S.-u nie jest dodatni, gdyż spodziewano się lepszych wyników.

Jeśli nie zwrócimy szczególniejszej uwagi na biegi, to samemi skokami daleko nie dojdziemy. Obecnie rozwój narciarstwa rozciąga się na inne części Polski, jak Wileńszczyzna, Pomorze i Kresy Wschodnie, gdzie przy pewnym nakładzie sił i pracy można dojść do wytworzenia nieprzeciętnej klasy biegaczy długodystansowych.

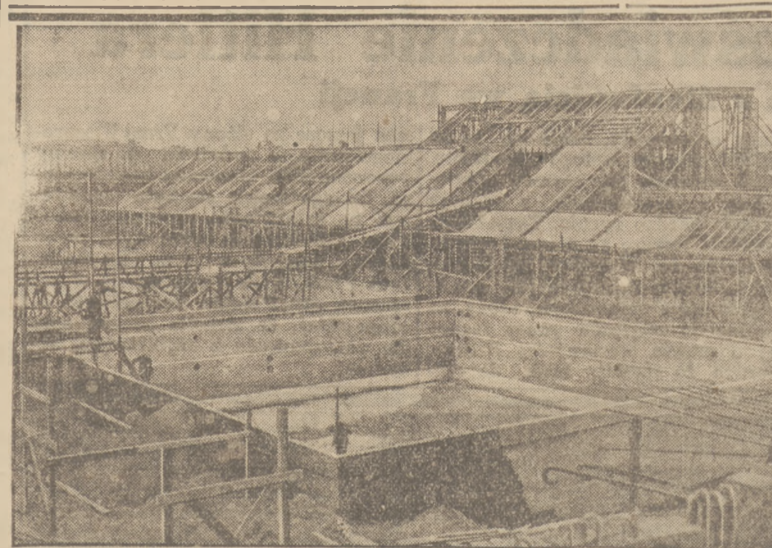
W 16-tych mistrzostwach Polski zawodnicy z Wilna, Lwowa i Śląska w biegu na 18 km. wykazali dobrą formę zbliżając się wynikami do zawodników zakopiańskich. I gdyby nie olbrzymia odległość, dzieląca prowincję od stolicy naszego narciarstwa — Zakopanego — walka byłaby niezwykle zacięta. Połączenie umiejętności skoków z biegami postawi nasze narciarstwo na równi ze Skandynawją.

J. J.

NOWE ZWYCIĘSTWO NUVOLARIEGO

Na ulicach francuskiego miasta Pau odbył się wyścig samochodowy, w którym pierwszą nagrodę zdobył słynny automobilista francuski Nuvolari. Ilustracja przedstawia pojedynek na trasie między Nuvolarim, a jego rywalem Dreyfusem.

BUDOWA STADJONU OLIMPIJSKIEGO

Jak wiadomo, następna olimpjada odbędzie się w 1936 r. w Berlinie. Ilustracja przedstawia budowę pływalni do zawodów olimpijskich.

Skąd pochodzi właściwie hokej?

Żaden chyba ze sportów nie rozwinął się w przeciągu tak szybkiego czasu i z taką intensywnością jak hokej na lodzie, który niedawno przybył z Kanady i zawojował cały prawie świat, względnie te wszystkie kraje, których klimat pozwala na uprawianie go. Zdawałoby się, że jest to sport wybitnie nowoczesny, ponieważ przybył z Ameryki i zasady tej gry nie mają w sobie dystynkcji i subtelności dawnych „królewskich" sportów. Tymczasem powstanie tego sportu datuje się od XV-go wieku, a pierwotną ojczyzną był Friesland. Stamtąd przedostał się wkrótce do Niederlandów i na obrazach starych mistrzów holenderskich widzimy młodzież, oddającą się grze zupełnie przypominającej dzisiejszy hokej. Anglicy wprowadziwszy u siebie ten emocjonujący sport, nazwali go „bandy" i posługiwali się przy grze piłką gumową. Oni to powoli nadali tej wybitnie zespołowej grze charakter bardziej indywidualny i takim przyjęła go od Anglików Kanada, mniej więcej około 1860 r. W Anglji uważany był hokej za grę wyłącznie arystokratyczną, pod niebem kanadyjskiem spopularyzował się szybko, przeszedł kilka faz, zmieniając liczbę zespołu z dziwięciu na sześć osób itd., aż przybrał charakter dzisiejszy.

W Ameryce należy hokej obecnie do najbardziej rozpowszechnionych sportów, w Kanadzie, gdzie warunki klimatyczne są najodpowiedniejsze, istnieje zgórą 500 placów krytych, nie licząc naturalnych.

W Europie istniał ten sport jako „bandy" do roku 1908, poczem zastąpił go prawdziwy hokej kanadyjski, który wszakże nie jest niczem innem, jak amerykańską transformacją arystokratycznego, angielskiego „bandy" W latach powojennych rozpowszechnił się w Europie nad podziw szybko — w Paryżu powstał Międzynarodowy Związek Hokejowy, którego członkami są sportowcy rozmaitych drużyn dwudziestu narodowości.

Rozrzutna gospodarka podkolegjum

W maju mecz piłkarski: Zagłębie—Lipsk.

Wczoraj odbyło się w Sosnowcu walne zebranie członków Podkolegjum sędziów piłkarskich w Sosnowcu. Zebraniu przewodniczył p. *Słomczyński*, asesorowali pp.: Hamankiewicz i Berliner, sekretarzował p. Pietrakowski.

Po złożeniu sprawozdań przez komisarza Grajcara i komisję rewizyjną zabrał głos obecny na zebraniu prezes Okręgu inż. *Bijasiewicz*. W przemówieniu swem prezes oświadczył, że zarząd okręgu będzie pracował nad umoralnieniem klubów sportowych zaś wystąpienia graczy przeciw sędziom *będą surowo karane*; wystąpienia czynne *będą kierowane na drogę sądową*. Następnie zaapelował do sędziów, aby ci ze swej strony dołożyli wszelkich starań i zechcieli pomóc zarządowi okręgu, gdyż od nich także bardzo dużo zależy. Druga sprawa jaką podkreślił prezes K.O.Z.P.N. to *podniesienie piłkarstwa w Zagłębiu* przez organizowanie obozów treningowych. Trzecia sprawa — to dążenie do większego zainteresowania publiczności piłką nożną, przez urządzanie ciekawych meczów. Takim będzie mecz *Zagłębie — Lipsk* w maju.

Po przemówieniu p. Bijasiewicza wyłoniła się dyskusja nad działalnością ustępującego zarządu. P. Szerer prezes O.K.S. — na podstawie braku dwóch protokółów stwierdził że *dotychczasowa gospodarka była nieskoordynowana i zbyt rozrzutna*. To samo mniej więcej powtarzali wszyscy uczestnicy zebrania. Następnie przystąpiono do wyboru zarządu. Prezesem wybrano przez aklamację *p. Słomczyńskiego* Przez tajne głosowanie zostali wybrani pozostali członkowie pp. *Pietrakowski, Grabiński, Hamankiewicz, Lichtenstein*; zastępcy: *Czech i Trzmiel Antoni*. Komisja rewizyjna: *pp.: Mandat, Berliner i Erenreich*.

Trzeba dodać, że poziom dyskusji na tem zebraniu był niezbyt budujący.

K. S. Kościuszko — Unja 9:2 (4:2)

Rozpoczęcie sezonu piłkarskiego

Sosnowiecka „Unja" rozpoczęła wczoraj tegoroczny sezon piłkarski, wygrywając koleżeński mecz z A-klasowym śląskim klubem K. S. Kościuszko z Szopienic.

Unja wystąpiła w mocno osłabionym składzie z Girkiem w bramce, to też zaprezentowała się bardzo mizernie, przegrywając mecz w stosunku **2: 9(2:4). W pierwszej połowie gra** z lekką przewagą gości, przyczem dla gospodarzy bramki uzyskali: **Gwóźdź i Nowak.** Po przerwie Unja nie dochodzi do głosu i gracze uzyskują **dalsze 5 bramek.**

Gra tocząca się na rozmokłem boisku nieciekawa. Zainteresowanie zawodami minimalne.

Sędziował p. Morgała.

Kronika sportowa

Ruch — Tennis Boussia 3:1 (0:1)

Wczoraj mistrzowski zespół Ruchu rozegrał w Wielkich Hajdukach mecz piłkarski z doskonałą drużyną berlińską „Tennis Boussia", pokonując ją zasłużenie w stosunku 3:1.

Garbarnia — 09 Mysłowice 5:1 (3:1)

Ligowa Garbarnia rozegrała wczoraj towarzyski mecz piłkarski w Mysłowicach z tamtejszym klubem 09, uzyskując zwycięstwo w stosunku 5:1.

Warta — Skoda 10:6

W Warszawie gościł wczoraj mistrzowski zespół bokserski poznańskiej Warty, rozgrywając koleżeński mecz ze Skodą. Zwyciężyli goście w stosunku 10:6. Występujący w barwach Skody b. zawodnik Pol. KS. w Sosnowcu **Gerstecki** został znokautowany przez Pilata.

SUKCES POLSKICH NARCIARZY

W sobotę rozpoczęły się w Wengen (Szwajcarja) narciarskie mistrzostwa Anglji w kombinacji alpejskiej, rozgrywane w silnej konkurencji międzynarodowej.

W pierwszym dniu zawodów rozegrano bieg zjazdowy, w którym Polacy odnieśli niespodziewany sukces, zdobywając dwa pierwsze miejsca.

Pierwszym był **Stanisław Marusarz** w czasie 3:28.6 sek., drugie miejsce zajął **Bronisław Czech — 3:57 sek.**, trzecie Riddel (Anglja.)

Pol. KS. — Garbarnia 14:2

Wczoraj wieczorem w sali Domu katolickiego, przy wypełnionej widowni odbył się towarzyski mecz bokserski między Pol. KS. z Sosnowca a krakowską Garbarnią.

Spotkanie zakończyło się zwycięstwem gospodarzy w stosunku 14:2.

B.K.S. Dąbrowa — „Sokół" Czeladź 8:8

Towarzyski mecz bokserski, rozegrany wczoraj w Dąbrowie między B.K.S. a Sokołem czeladzkim dał wynik remisowy 8:8.

PRZYKRY SEN

Popijalski przychodzi do biura w bardzo ponurym nastroju.

— Co panu jest? — pytają go koledzy.

— Miałem sen. Bardzo miły sen... Ale...

— Co się panu śniło?

— Śniło mi się, że mnie szef zaprosił do siebie, że podał wódkę i spytał: „Czy pan pije pod zakąski czy bez zakąsek?" A ja odpowiedziałem, że pod zakąski. To on poszedł po zakąski i ja się obudziłem...

— Więc co?

— Więc gdybym był nie powiedział, że chcę zakąsek, tobym zdążył przed obudzeniem wypić choć dwa kieliszki!

Odczyt o Muzeum przemysłu i techniki

W STOW. INŻYNIERÓW.

Dnia 1 bm. wygłoszony został w Stowarzyszeniu inżynierów i techników w Katowicach odczyt inż. K. Jackowskiego, dyrektora Muzeum przemysłu i techniki w Warszawie, na temat „Obecny stan muzeologji technicznej zagranicą i II faza organizacji Muzeum przemysłu i techniki w Warszawie" (sprawa budowy własnego gmachu). Po wysłuchaniu prelegenta, który zobrazował stan sprawy na Zachodzie i przedstawił dotychczasowe nasze prace w tej dziedzinie, zebrani na odczycie członkowie miejscowych Stowarzyszeń o charakterze technicznym oraz przedstawiciele wielkiego przemysłu, w trosce o szybkie zakończenie organizacji placówki, tak niezbędnej dla życia każdego kulturalnego narodu, uchwalili:

1. Wyrazić pełne uznanie organizatorom Muzeum przemysłu i techniki w Warszawie za dotychczas dokonaną pracę dla dobra i całokształtu techniki i przemysłu polskiego; 2. wezwać ogół techników i przemysłowców Zagłębia węglowego do okazania najdalej idącej pomocy moralnej i materjalnej przy wznoszeniu specjalnego gmachu dla potrzeb tego Muzeum i rozpocząć pod egidą Muzeum i przy współudziale Stowarzyszeń o charakterze technicznym, systematyczną akcję w celu ochraniania terytorjalnych zabytków polskiej sztuki inżynierskiej od zagłady i zniszczenia.

W najbliższym czasie powstanie Sekcja ochrony zabytków sztuki inżynierskiej powyższego Muzeum, z siedzibą w Katowicach. Organizację sekcji prowadzi z ramienia Muzeum P. i T. — inż. Płuszczewski, Katowice, ul. Lompy 14.

PROGRAM RADJOWY

„COŚ PIKANTNEGO".

Audycja muzyczna, jaką nadaje radjostacja warszawska w dniu 4 b.m. (poniedziałek) o godz. 20 nosi intrygujący tytuł — „Coś pikantnego". Będzie to audycja starych piosenek wśród których ówczesne szlagiery: piosenka o Andzi, czy też arja oper. „I krok w krok za nią mknie"... należały do pociągających, ale bądź co bądź do frywolnych.

„NIEMASZ, JAK NASZ KRAJ".

Mają Hiszpanie swoje tanga, Włosi — tarantellę, a my mamy swoje zadzierzyste „ułańskie" mazury, oberki i kujawiaki, które zawsze serdecznie i prosto przemawiają do temperamentu Polaka. Z tego rodzaju repertuarem wystąpi w studjo Polskiego Radja w poniedziałek (4 b.m. o godz. 22.15 polska kapela ludowa Dzierżanowskiego i Suchockiego, której przyśpiewywać będzie B. Himek.

PONIEDZIAŁEK 4 MARCA 1935 ROKU

6.30 Audycja poranna — 7.30 Wskazówki praktyczne — 8.00 Audycja dla szkół — 11.57 Sygnał czasu — 12.00 Hejnał — 12.05 Koncert ork. Landowskiego i Pewznera — 12.45 „Racjonalne pranie" — wygł. p. Zofja Bryńska — 13.00 Muzyka lekka — 13.50 Cedułą giełdy zbożowo - towarowej — 14.00 — 14.45 Zaproszenie do tańca — 15.45 Koncert orkiestry P. R. pod dyr. St. Nawrota — 16.30 „Człowiek i książka" — wygł. prof. Alfred Jesionowski — 16.45 Tanga w wyk. ork. argentyńskiej — 17.00 Zagadki muzyczne dla dzieci — 17.15 Muzyka — 18.00 Przegląd filmowy — 18.10 Pieśni w wyk. Heleny Warpechowskiej — 18.25 „O Towarzystwie krzewienia kultury fizycznej kobiet" — pogad. p. Micewiczowej — 18.30 „Dokumenty ...logiczne" — odczyt prof. dr. Kazimierza ... — 18.45 Recital śpiewaczy Feliksa ... — tenor. Akomp. Karol Szafranek — 19.15 „Porwanie Piotra Własta" — odczyt Stefana Gątarskiego. — 19.25 Wiadomości sportowe — Audycja żołnierska — 19.50 Przegląd filmowy — 20.00 „Coś pikantnego" — audycja starych piosenek — 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce — 21.00 Koncert symfoniczny złożony z utworów muzyki polskiej. Wykonawcy: ork. symf. P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga — 22.00 Koncert reklamowy — 22.15 Koncert polskiej kapeli ludowej F. Dzierżanowskiego i W. Suchockiego.

O racjonalną zabudowę Zagłębia

Związek kierowników budowy Zagłębia Dąbr.

Otrzymaliśmy następującą odezwę:

Zagłębie Dąbrowskie od szeregu lat **przedstawia jeden kompleks gospodarczy.** Rozwój komunikacji w ostatnich czasach pomiędzy poszczególnemi miastami i osiedlami, oraz rozbudowa krańców poszczególnych gmin, coraz bardziej zacierają granice — wszystko to wskazuje, że Zagłębie w niedalekiej przyszłości stanowić będzie nie tylko pod względem gospodarczym, ale i organicznym jeden kompleks. W związku z tem dotkliwie daje się odczuwać, zarówno dla instytucyj, jak i dla jednostek, rozbieżność w traktowaniu przez poszczególne **władze tych samych zagadnień budowlanych — w zależności od gminy, na terenie której zagadnienia te powstają.**

Odnośnie władz komunalnych widzimy rozmaite interpretacje i ustosunkowanie się do ustawy budowlanej, **do miejscowych przepisów, których zadaniem jest uzupełnienie ustawy ogólnej, oraz do zagadnień regulacyjnych.** Władze skarbowe również, w zależności od zasięgu ich władzy, rozmaicie traktują sprawy opodatkowania placów niezabudowanych nieruchomości, oraz budynków nowo wzniesionych. Dążenie do skoordynowania wymienionych zagadnień staje się kwestją palącą — i w związku z tem **daje się odczuć potrzeba powołania do życia instytucji, która posiadając techniczną znajomość przedmiotu mogłaby skutecznie ingerować w wymienionych sprawach.**

W tym celu z początkiem b. r. został powołany do życia: „Związek kierowników budowy Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu", który skupiając ogół architektów i **uprawnionych budowniczych na terenie Zagłębia, postawił sobie za zadanie współpracę z władzami nad racjonalną rozbudową Zagłębia jako całości,** ingerencję w sprawach budowlanych dotyczących poszczególnych osób — oraz czuwanie nad fachowem wykonaniem budowli. Obecne bowiem czasy ogólnej depresji gospodarczej i bezrobocia wytworzyły jako zjawisko codzienne **nieuczciwą konkurencję przedsiębiorców,** którzy wznoszą budowle wbrew elementarnym zasadom technicznym, ze szkodą zarówno dla budujących jak i dla miasta. Skupiając w swem gronie ogół fachowców z zakresu budownictwa ufamy, że **społeczeństwo odniesie się do zamierzeń naszych z należytem zrozumieniem** i że cele któreśmy sobie postawili zdołamy osiągnąć. W końcu prosimy o zwracanie się do naszego Związku, który zawsze gotów będzie pośpieszyć z radą i pomocą zawodową.

Prezes: *Tadeusz Telatycki* inż.-arch. — **Sekretarz:** *Stanisław Walo* budowniczy.

Zniżka opłat targowych

i rzeźnianych na rzecz samorządów

Ministerstwo spraw wewnętrznych kończy prace, związane z badaniem wysokości opłat targowych i rzeźnianych, pobieranych przez samorządy na terenie całego państwa. Przy opracowywaniu tego zagadnienia brano pod uwagę wnioski, dotyczące obniżenia wspomnianych opłat, przedstawione przez wszystkich wojewodów. W najbliższym czasie oczekiwać należy wydania szczegółowych ustanowień i poleceń, które przyniosą obniżenie dotychczasowych stawek opłat targowych i rzeźnianych, a przedewszystkiem ustalą wysokość tych opłat jednolicie na całym terenie państwa.

Obniżce ulegną opłaty za świadectwa o miejscu pochodzenia zwierząt, opłaty targowe i za korzystanie z rzeźni, za zadanie lekarsko-weterynaryjne zwierząt żywych, mięsa i t. p., opłaty za usługę i świadczenia, pobierane przez miejskie przedsiębiorstwa obrotu zwierzętami rzeźnemi i mięsem.

Zaciąg ochotniczy

Minister spraw wojskowych ogłosił zaciąg ochotniczy do czynnej służby wojskowej w wojsku i marynarce wojennej.

W charakterze ochotników mogą być przyjmowani mężczyźni urodzeni w latach 1915, 1916 i 1917.

Termin wnoszenia podań do PKU. upływa z d. 1 maja r. b.

Kandydaci, którzy po d. 1 maja ukończą średnie zakłady naukowe i uzyskają świadectwo dojrzałości, mogą wnosić podania o przyjęcie na ochotnika do d. 1 lipca. Ochotnicy mają prawo wyboru rodzaju wojska lub marynarki wojennej.

——xx——

× **WCIELENIE DO SZEREGÓW ROCZNIKA 1913.** W ubiegłym tygodniu rozpoczęły powiatowe Komendy Uzupełnień rozsyłanie wezwań szeregowych rocznika 1913, powołanym do pułku w turnusie zimowym. Szeregowi piechoty rocznika 1913 wcieleni będą w dniach 14 i 15 marca.

Proces Grzeszolskiego

W JESIENI.

Śledztwo przeciw Pawłowi Grzeszolskiemu oskarżonemu jak wiadomo, o otrucie dzieci trwa w dalszym ciągu i prawdopodobnie nie prędko zostanie ukończone, to też rozprawy sądowej przeciwko niemu spodziewać się można nie wcześniej jak w jesieni.

Grzeszolski przebywa w dalszym ciągu w więzieniu będzińskiem i znajduje się w ogólnej celi.

——xx——

× **KALENDARZYK ŁOWIECKI NA KWIECIEŃ.** Na zasadzie przepisów łowieckich, obowiązujących na terenie całego kraju, oprócz woj. Śląskiego, w kwietniu przypada czas ochronny na następującą zwierzynę i ptactwo: łosie-byki, łosie-samice i cielęta, jelenie-byki, daniele-rogacze, jelenie i daniele-samice i cielęta, sarny-kozły, sarny-kozy i koźlęta, dziki, niedźwiedzie, niedźwiedzice z małemi rysie, żbiki, kuny leśne (tumaki), norki, borsuki, wiewiórki, zające-szaraki zające-bielaki, głuszce-kury, cietrzewie-kury, jarząbki, pardwy, bażanty-koguty, bażanty-kury, kuropatwy, przepiórki, dzikie indyki-samice, dzikie kaczki-samice i młode, oraz ptactwo wodne i błotne, czarne bociany, dropie, dropie-kamionki (strepety), dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkoty, ptaki krukowate i drapieżne z wyjątkiem jastrzębi gołębiarzy, krogulców, wron i srok, żubry, bobry, kozice, oraz świstaki.

× **POGADANKI W DĄBROWIE.** Lektorjum Miejskie czytelni publicznej im. Leona Nowaka w Dąbrowie ul. 3 Maja 14 o godz. 19.30 odbędą się następujące pogadanki: W poniedziałek dn. 4 bm. prof. Adam Sochacki „O budowie skorupy ziemskiej". We wtorek 5 bm. prof. Marjan Kantor Mirski; „Starozapusty", w środę 6 bm. p. Piotr Swatowski; „O cukrze", we czwartek 7 bm. p. Donat Dattoń „Poezje Tuwima", w piątek 8 bm. dyr. Jerzy Szydłowski; „Jak się uczyć", w sobotę 9 bm. p. Edward Ciuk; „Bogactwa mineralne Polski". Po rozpoczęciu pogadanki drzwi od sali będą zamknięte. Wejście bezpłatne.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

4 Poniedziałek	**Dziś Kazimierza** **Jutro Wiktora** Wschód słońca 6 m. 24. Zachód „ 17 m. 29.

Kinoteatry w Zagłębiu

dziś wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Pat i Patachon jako jazzbandyści

PALACE: „Czarna Perła".

EDEN: „Zagłada".

MOMUS: „Nana".

DĄBROWA

ARS: „Maskarada".

BAJKA: „Chłopcy z Placu".

——xx——

× **BRAK SKRZYNKI POCZTOWEJ.** Mieszkańcy ul. Szopena w Dąbrowie nadesłali nam skargę, iż znajdująca się przy zbiegu ul. Sobieskiego i Szopena skrzynka pocztowa została skutkiem zacinania się zdjęta przed paru tygodniami, celem dokonania reperacji i, mimo upływu dość dużego okresu czasu, dotychczas skrzynki niema. Ponieważ brak jedynej skrzynki w tej części miasta naraża mieszkańców na dużą niewygodę, gdyż listy trzeba nosić do odległych skrzynek, skarżący wyrażają przekonanie, że jeżeli reparacja istotnie wymaga tak długiego czasu, to może należałoby zawiesić skrzynkę inną i tym sposobem usunąć niedomaganie.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 4 marca b.r. o godz. 8.30 wiecz. teatr miejski z Sosnowca gra w Dąbrowie Górniczej w sali kina „Bajka" świetną komedję muzyczną w 3-ch aktach p.t. „JIM i JILL".

We wtorek dnia 5 b.m. o godz. 8.30 wiecz teatr miejski z Sosnowca gra w Strzemieszycach w sali kina „Paw" komedję p. t. „CUDZE DZIECKO".

——xx——

× **OBOZY PRZYSPOSOBIENIA PRZEMYSŁOWEGO.** Ministerstwo przemysłu i handlu postanowiło przystąpić do utworzenia t. zw. obozów przysposobienia przemysłowego na obszarze całego państwa. Akcją tą objęte będą wszystkie województwa, posiadające przedsiębiorstwa przemysłowe i fabryki.

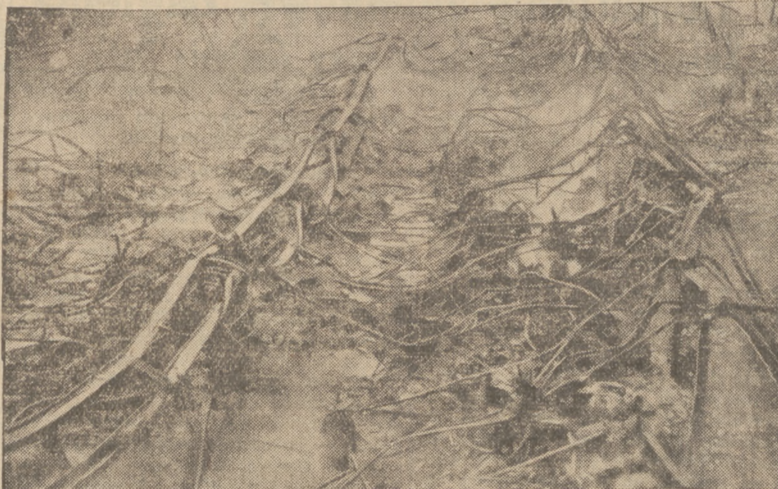
× **WALKA Z MSZYCĄ KORÓWKĄ.** Ponieważ w Sosnowcu i okolicy w ostatnich czasach mszyca korówka występująca na jabłoniach, daje się właścicielom ogródków i sadów silnie we znaki, zarząd miejski chcąc umożliwić mieszkańcom walkę z tym szkodnikiem upoważnił Zw. ogrodników polskich oddział w Sosnowcu, do przeprowadzania odkażania drzew jabłoni na terenie miasta, za minimalnym zwrotem kosztów. Zgłoszenia należy nadsyłać do zarządu miejskiego (Wydział budownictwa, w godz. od 8—13, tel. 96) do dnia 15 marca rb. Po tym terminie, mimo nie zgłoszenia, na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób i szkodników roślin (Dz. U. R. P. nr. 108 poz. 922), nastąpi odkażenie jabłoni na koszt własny u tych właścicieli, gdzie została stwierdzona mszyca korówka.

ZAWSZE TAK

— Czy to panna Brygida przy aparacie?
— Tak.
— Muszę się pani zapytać o coś bardzo ważnego.
— Proszę!
— Czy chciałaby pani wyjść za mnie za mąż?
— Tak! A kto mówi?

OLBRZYMI POŻAR FABRYKI W LONDYNIE

W dzielnicy przemysłowej Londynu spłonęły gruntownie trzy fabryki. Jak wielki był pożar widać z powyższej ilustracji, przedstawiającej zdeformowane części żelaznej w jednej z zniszczonych pożarem fabryk.

RZECZY CIEKAWE

RADJO A BUTY.

Przemysł obuwiowy przechodzi w Ameryce poważny kryzys. Przeprowadzono na ten temat rozmaite ankiety. I oto pokazało się, że wszystkiemu winno... radjo! Rozumowanie zupełnie logiczne. Wedle statystyki przyjmowana, że codziennie około 40 miljonów Amerykanów spędza jakieś 2 — 3 godzin przy radjoodbiornikach. Siedzą i słuchają, a więc nie wychodzą, a temsamem szanują swoje obuwie. Wysunięto nawet projekt, by wszystkie radjostacje amerykańskie zawiesiły audycje na jedną dobę — aby w ten sposób przyjść z pomocą szewcom.

ZNOWU PROMIENIE ŚMIERCI?

W okolonym zagrodą z drutu kolczastego domu mieszka w Walji południowej wynalazca angielski, Harry Grindell Matthews. Grindell - Matthews wzbudził już raz sensację swoją demonstracją aparatu, mającego wysyłać promienie śmierci. Próba ta skończyła się wówczas głośnem fiaskiem i kompromitacją. Obecnie zakomunikował wynalazca za pośrednictwem londyńskiego „Sunday Express“, iż skonstruował aparat, który wysyła promienie zabijające na odległość 18 metrów żywe stworzenia i — co więcej — zatrzymujące znajdujący się w ruchu automobil. Grindell — Matthews jest przekonany, że przy zwiększeniu siły aparatu możnaby będzie promieniami jego zatrzymywać wszystkie znajdujące się w ruchu motory spalinowe, a więc i aeroplanów. Wiadomość o wynalazku angielskim, zbiega się z wiadomością o takimże samym wynalazku, który jest dziełem inż. Dunikowskiego. Najbliższa przyszłość okaże, jaką wartość praktyczną mają oba wynalazki.

OGNIOTRWAŁE DOMY ZE SŁOMY

Na przedmieściu Pragi przeprowadzono ciekawe próby z domem, którego ściany zbudowane są z tafel słomianych. Tafle te otrzymuje się z prasowanej słomy, przesyconej gaszonem wapnem, oraz kilku innemi jeszcze ingredjencjami, stanowiącymi tajemnicę wynalazcy. Tafle tak przygotowane są bardzo lekkie, dają się dzielić i kroić; taflami wypełnia się ramowy szkielet żelazny i umacnia je wapnem. Ściany z tego materjału są jak wykazały próby, ogniotrwałe i nie poddają się działaniu płomieni. Mają one jeszcze podobno i tę zaletę, że nie przepuszczają dźwięków i trzymają dobrze ciepło

ANTONI HRAM.

Sobowtór Doktora Bauma

powieść.

51

Ale stan taki przemijał szybko. Wystarczało aby tamten na nowo zaczął mówić, a jego chrapliwy, przepity głos nałogowego alkoholika przypominał prokurentowi, że ma jedynie przed sobą Wilhelma Himmera, łotra i szantażystę, dla którego nie istniało nic poza chęcią osiągnięcia własnych korzyści, choćby za cenę łez i krwi tysiąca niewinnych ofiar. I wtedy znów gniew wzbierał w sercu Zbigniewa, a w oczach na nowo zapalały się się groźne błyski.

Lecz czujny na wszystko Himmer wlot to dostrzegał i natychmiast wyrzucał nowy potok oszczerczych słów, zaprawionych zjadliwą ironją, detonując w ten sposób łatwo zapalnego, ale równie szybko ostygającego, prokurenta.

Łachowicz czuł, że w obecnem położeniu nie potrafi się długo utrzymać! Za wszelką cenę pragnął zakończenia tej wstrętnej maskarady, bez względu na to co mu to może przynieść. Dlatego też, aczkolwiek z niezwykłym wysiłkiem, zdobył się na pytanie:

— Może mi pan nareszcie powie, jaki jest istotny cel tej kiepskiej komedji, jaką pan w tej chwili odegrał? Bo skoro, jak pan twierdzi, spławiłem Kiki, to przecież rozmowa nasza nie zdoła jej wskrzesić, a zatem chodzi panu o coś innego.

— Dobrze, że pan się przyznaje, panie Łachowicz. Stąd wnoszę, iż przyszedł pan do przekonania, że z Himmerem sprawa nie byłaby tak łatwą. Słuszna uwaga, że Kiki nie zdołamy już wskrzesić, ale nie wie pan o tem, że była ona naszą wspólną kochanką...

— Wiem i to, i coś więcej! — odparł prokurent, darząc Himmera wiele mówiącem spojrzeniem.

— To wszystko głupstwo — machnął tamten wzgardliwie ręką. — Napewno dziewczyna nabłagowała na mnie przed panem, podobnie jak i do mnie wygadywała niestworzone rzeczy o panu... Jednem słowem, niewielką stratę ponieśliśmy, panie Łachowicz... He, he, he... — zaśmiał się, ukazując żółte, spróchniałe zęby.

— Jedyny sęk w tem — mówił po chwili — że nasz Izydorek tak łatwo nie pogodzi się z tem co zaszło, bo przecież Kiki była dla niego poważnem źródłem dochodu i dlatego najprawdopodobniej zawiadomi policję, a z tą panu prokurentowi będzie trudno dać sobie radę... A z tego jest tylko jedyne wyjście: załatwić rzecz polubownie, za małem odszkodowaniem...

Już miał przystąpić do przedłożenia warunków, na jakich podejmie się pośredniczyć w tej sprawie, gdy do lokalu wszedł nowy gość w skórzanej szoferskiej kurtce i takiejże czapce, silnie naciśniętej na czoło, spod której spoglądały ponuro ciemne zezowate oczy. Człowiek ten zaraz od progu rozejrzał się po izbie i dostrzegłszy Himmera, bez namysłu skierował się w jego stronę.

Widocznie jednak w pierwszej chwili nie zauważył Łachowicza, którego zastawiały szerokie plecy atlety, gdyż teraz na jego widok zawahał się na moment i rzuciwszy mu zdawkowe „przepraszam“, — pociągnął Wilhelma za rękaw.

— Zaczekaj pan, zaraz wrócę — rzekł Himmer do prokurenta, powstając od stołu.

Lecz Łachowicz nie myślał czekać. Korzystając z tego, że tamci dwaj odwróceni do niego plecami, toczyli w przeciwległym kącie przyciszoną rozmowę, niespostrzeżenie wysunął się z lokalu, postanawiając rozważyć to wszystko, co przed chwilą usłyszał.

Tymczasem, ów mężczyzna w skórzanej kurtce odwoławszy Himmera na stronę, zapytał szeptem, pochylając mu się do ucha:

— No co?... nie udało się... Nie wyszła?... A ja napróżno do południa czekałem na postoju. Czemuż mnie nie zawiadomiłeś?...

— Jakto?... — Na twarzy Himmera odbiło się bezgraniczne zdumienie. — Czyś ty pijany, człowieku? — spojrzał uważnie na swego przyjaciela.

Lecz tego rodzaju odpowiedź niemniej zaskoczyła tamtego. Jakiś czas, nie rozumiejąc się nawzajem, z dziwnem zakłopotaniem wpatrywali się w siebie, zanim bystrzejszy i bardziej przytomny Himmer nie przerwał ciążącej im ciszy:

— Cóż ty znów Józek strugasz warjata, kiedyśmy obaj przed dziesiątą odstawili dziewczynę na miejsce?...

(D. c. n.)

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA. Po 10 wyrazów w każdem kosztują:

30 drobnych ogł. 16.00 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po

Oddziały „Kurjera Zachodniego“: BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADŹ, J. Dembiński, Milowicka 5. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księg. W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nunberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO“ W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI